

THE ROLE OF EXACT SCIENCES IN THE ERA OF MODERN DEVELOPMENT

TA'LIM MUASSASALARINING IJTIMOYIY VA SOG'LIQNI SAQLASH SOHASIDAGI HAMSHIRALARNING VA O'QITUVCHILARNING AXLOQIY KOMPETENTSIYASI

Jumaniyazova T. A.,

Kurbanbaeva D.K.,

Olimova M.M.

*Toshkent tibbiyot akademiyasi
Urganch filiali*

Globalashuv sog'liqni saqlash va hamshiralikka sezilarli ta'sir ko'rsatadi umumiy bemorlarni parvarish qilishni yaxshilash uchun xalqaro chegaralarni, tuzilmalarni va jarayonlarni birlashtiradi. Bundan tashqari, ijtimoiy va sog'liqni saqlash sohasidagi xalqaro harakatchanlik oshdi. Madaniy xilma-xillikning ortishi bilan birga, ijtimoiy- va sog'liqni saqlash o'qituvchilari, talabalar va mutaxassislar yetarli axloqiy va madaniy vakolatlarga ega bo'lishi kerak. Madaniy va til jihatidan talabalar soni ijtimoiy va sog'liqni saqlash sohasida ko'paydi. Bu shuni anglatadiki, ijtimoiy va sog'liqni saqlash o'qituvchilari talabalarga o'z kasblari uchun zarur bo'lgan ko'nikmalarni rivojlantirishga yordam berish uchun yetarli yordam ko'rsatishlari kerak. O'qituvchilar o'zlarining pedagogik ehtiyojlariga samarali javob bera olishlari uchun talabalar bilan o'zaro aloqada bo'lish uchun zarur bo'lgan ta'lim olishlari kerak. Hamshiralik ishi, ijtimoiy va sog'liqni saqlash sohasidagi ta'limning xalqarolashuvi o'qituvchilarning axloqiy kompetentsiyasini va axloqni o'qitishni ham shubha ostiga qo'ydi. Axloqiy ta'lim mazmuni turli xil madaniy muhitdagi talabalar uchun mos bo'lishi kerak. Madaniy qadriyatlar va me'yorlar o'qituvchilar va talabalarning axloqiy dilemmalarga qanday munosabatda bo'lishiga ta'sir qiladi. Ijtimoiy- va sog'liqni saqlash o'qituvchilari kompetentsiyasining oldingi tadqiqoti madaniy kompetentsiyani va madaniy jihatdan xilma-xil talabalarga yo'l-yo'riq ko'rsatishni eng zaif vakolat sohasi deb ko'rsatdi. Ushbu natijalar shuni ko'rsatdiki, ushbu o'qituvchilar o'z talabalarini o'rganishda yo'naltirish uchun zarur bo'lgan vakolatlarni rivojlantirishlari kerak.

Finlyandiyada ijtimoiy va sog'liqni saqlash sohasidagi o'qituvchilarning malakasi o'qituvchilarning malakasini ta'minlash uchun farmon bilan tartibga solinadi. Sog'liqni saqlash fanlari bo'yicha o'qituvchilarni tayyorlash ijtimoiy va sog'liqni saqlash sohasida o'qituvchi sifatida ishlash malakasini beradi. Pedagogik ta'lim tadqiqotlarning bir qismi bo'lib, ijtimoiy va sog'liqni saqlash o'qituvchisi sifatida ishlashga keng e'tibor qaratadi. Malakaviy sog'liqni saqlash fanlari, ta'lim

THE ROLE OF EXACT SCIENCES IN THE ERA OF MODERN DEVELOPMENT

fanlari yoki kasbiy fan o'qituvchilarini tayyorlash bo'yicha pedagogik ta'limni tamomlash orqali olinishi mumkin. Ta'limdan tashqari, ta'lim sohasida ish tajribasi ham talab qilinadi.

Axloqiy kompetentsiya ijtimoiy va sog'liqni saqlash o'qituvchilari uchun ko'plab tegishli vakolat sohalaridan biridir. Kompetentsiyaga o'qituvchining bilimi, tajribasi va tajribasi ta'sir qiladi; Bundan tashqari, har bir o'qituvchi o'z malakasini baholay olishi kerak. Pedagogning axloqiy kompetensiyasi vaqt o'tishi bilan rivojlanadi va o'qituvchilar yaxshilanishi kerak bo'lgan sohalarni aniqlash uchun o'z vakolatlarini baholash uchun mas'uldirlar.

O'qituvchilar o'zlarining kasbiy faoliyati davomida o'zlarining axloqiy kompetensiyalarini kuzatib borishlari va rivojlantirishlari kerakligini bilishadi. Shunday qilib, ijtimoiy va sog'liqni saqlash sohasidagi o'qituvchilarning ta'limi ham axloqiy kompetensiyani rivojlantirishga qaratilishi kerak.

Ijtimoiy va sog'liqni saqlash kontekstida axloqiy kompetentsiya hamshiralik nuqtai nazaridan ham o'rganilgan. O'qitish axloqi ijtimoiy va sog'liqni saqlash sohasidagi mutaxassislarining axloqiy kompetensiyasini rivojlantirish uchun muhimdir; ammo axloqiy kompetentsiya ham shaxsning shaxsiy tajribasi, bilimi va muloqotiga asoslanadi. Hamshiralalar har kuni axloqiy masalalar bilan bog'liq qarorlar qabul qiladilar, shuning uchun axloqni o'rgatish o'quvchilarni axloqiy muammolarni aniqlash uchun qurollantirishi va amaliyot orqali axloqiy kompetensiyani rivojlantirishga imkon berishi muhim. Sog'liqni saqlash sohasi mutaxassislari turli xil axloqiy muammolarga duch kelishadi va shu sababli - nizolarni boshqarish uchun kuchli axloqiy malakani talab qiladilar.

Ijtimoiy va sog'liqni saqlash sohasidagi o'qituvchilarning axloqiy kompetensiyasi axloqiy qadriyatlar va qadriyatlar bazasi, axloqiy munosabat, shaxsiy fidoyilik va axloqiy faoliyatni o'z ichiga oladi. Bu ularning tenglikni targ'ib qilish, axloqiy jihatdan barqaror qarorlar qabul qilish va axloqiy jihatdan qiyin vaziyatlarda harakat qilish qobiliyatida namoyon bo'ladi. O'qituvchilar o'z ishlarida axloqiy muammolarni aniqlash va keyin bu muammolarni hal qilish uchun yetarli ko'nikmalarga ega bo'lishi kerak. Bundan tashqari, o'qituvchilar axloqni o'rgatish muhimligini tushunishlari va o'quvchilarning bilimini baholashda malakali bo'lishlari kerak.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. Jumanyozova T. A., Bakhtiyarova A. M. TEACHING PERSONNEL IN HIGHER EDUCATION PERSONAL CHARACTERISTICS //International

THE ROLE OF EXACT SCIENCES IN THE ERA OF MODERN DEVELOPMENT

- Bulletin of Medical Sciences and Clinical Research. – 2023. – Т. 3. – №. 5. – С. 273-278.
2. Jumaniyozova T. A., Baxtiyarova A. M. OLIY TA'LIMDA PEDAGOG KADRLARINING SHAXSIY MAHORATINI RIVOJLANTIRISH //Past and Future of Medicine: International Scientific and Practical Conference. – 2023. – С. 8-9.
 3. Kurbanova Nodira Navruzovna, Karimova Maksuda Ahmedjanovna, Alimova Mahliyo Mahmud Kizi, Musaeva Amina Fayzullaevna, Ismailov Anvarbek Ulugbek Ogli Biochemical changes in hepatocyte subcellular fractions in experimental ischemic stroke // Вестник науки и образования. 2019. №7-2 (61).
 4. Ruzimovna, K. G., & Xolmanova, Z. Formation and Development of Axiolinguistics. International Journal on Integrated Education, 3(9), 128-131.
 5. Rasulovna, K. R. (2023). Complex Nickel (Ii) Compounds Based on Acylhydrazones of Aroyltrifluoroacetylmethanes. EUROPEAN JOURNAL OF INNOVATION IN NONFORMAL EDUCATION, 3(10), 3-5.
 6. Turdievna, K. Z., & Tursunaliyeva, A. M. (2023). Problems of Understanding and Translating Homonyms in the Artificial Intelligence System. INTERNATIONAL JOURNAL OF LANGUAGE LEARNING AND APPLIED LINGUISTICS, 2(5), 63-67.
 7. Алимова М.М, Ибодуллаев Д.И, & Олимова М.М. (2023). ФИТОТЕРАПИЯ ПРИ КЛИМАКТЕРИЧЕСКОМ СИНДРОМЕ. *International Conference on Multidisciplinary Science*, 1(5), 4. Retrieved from <https://mjstjournal.com/index.php/icms/article/view/271>